یادداشت

مولفه‌های اساسی مدیریت تولید در کلاس جهانی

امروزه جهان هر روز بیشتر از گذشته به سمت دهکده جهانی پیش می‌رود. کشورها با برداشتن موانع تعرفه‌ای و حمایتی، بازارهای خود را به روی یکدیگر می‌گشایند و شاهد رقابت در سطحی فراتر از مرزهای ملی هستیم. فعالیت اقتصادی در این فضای رقابتی جهانی، متکی به پذیرش خروجی تولیدی سازمان‌ها به وسیله مشتریان جهانی است و تنها سازمان‌هایی می‌توانند تولیداتی در کلاس جهانی ارائه کنند که سیستم‌ها و سازوکارهای دستیابی به این کلاس از تولید را تدارک دیده باشند.

با توجه به روند گریزناپذیر جهانی شدن (یا جهانی‌سازی) تولید و صنعت، تولیدکنندگان ما به نوبه خود ناگزیر به اصلاح روش‌های سنتی، ناکارآمد و غیراثربخش گذشته و اخذ رویکردی جدید در سیاست‌های تولیدی هستند، سیاست‌هایی که تمرکز اصلی آنها بر محوریت مشتری و حذف فعالیت‌هایی است که ارزش افزوده ایجاد نمی‌کنند. تنها با این رویکرد است که تولیدکنندگان خواهند توانست با رقبای جهانی خود به رقابت بپردازند، زیرا در وضعیت جهانی شدن صنعت، یک تولیدکننده چه در بازارهای جهانی حضور پیدا کند و چه به‌طور صرف در یک محدوده خاص فعالیت داشته باشد باید با بنگاه‌های اقتصادی جهانی که وارد حیطه فعالیت او می‌شوند به رقابت بپردازد و از این جهت است که ناگزیر از تولید در کلاس جهانی خواهد بود. مولفه‌های اساسی مدیریت تولید در کلاس جهانی عبارتند از: کاهش زمان انتظار؛ کاهش هزینه‌های عملیاتی؛ شفاف‌سازی عملکرد کسب و کار؛ کاهش زمان رسیدن به بازار؛ تامین انتظارات مشتری؛ ساده و موثر کردن فرآیندهای تامین منابع و مدیریت عملیات و مکان‌های چندگانه و جهانی.

در ادامه با هریک از این مولفه‌ها بیشتر آشنا می‌شویم:
کاهش زمان انتظار: در بازار جهانی، تولیدکننده‌هایی موفق تر هستند که توانایی حمل سریع‌تر کالا را داشته باشند. حمل سریع، می‌تواند به‌طور یقین رضایت مشتری را افزایش دهد. در تمام موارد زمان انتظار کوتاه‌تر، انعطاف‌پذیری را افزایش داده و ریسک را کاهش می‌دهد. سازمان‌ها باید به‌صورت پویا اندازه‌های تولید را با تقاضای بازار انطباق دهند. تلاش برای پیشرفت متناوب مستمر که بر کاهش زمان‌های آماده‌سازی تاکید می‌کند، می‌تواند به سازمان‌ها در جهت کاهش اندازه‌های تولید که باعث انعطاف‌پذیری در پاسخگویی به تقاضای بازار می‌شود، کمک کند.

کاهش هزینه‌های عملیات: هزینه‌ها بخشی از سودآوری هستند. هنگامی که سازمانی فرآیندهای عملیاتی در کلاس جهانی را به کار می‌گیرد، به‌طور همزمان در زمینه چند شاخص از جمله هزینه زمان‌های انتظار، موجودی و خدمات به مشتری، رشد می‌کند. این رویکرد با تاکید بر کاهش هزینه بدون اینکه نیازی به تغییر فرآیند کسب‌و‌کار باشد، ارتباط دارد که این کاهش هزینه، می‌تواند سایر شاخص‌های عملیاتی را تحت تاثیر قرار دهد. امروزه بیشتر محصولات تولیدی، با هزینه دستمزد مستقیم، معمولا کمتر از ۲۰ درصد یا حتی کمتر از ۱۰ درصد است، درحالی که هزینه مواد محصولات بیش از نیمی از هزینه فروش محصولات را دربر می‌گیرد و بقیه هزینه مربوط به هزینه سربار است. به دلیل اینکه هزینه‌های دستمزد کارگر روند ثابتی دارد، به کارگیری اثربخشی این منابع می‌تواند زمان اضافی تولید برنامه‌ریزی نشده، تسریع و تهیه منابع خارجی از شرکت را کاهش دهد. کاهش هزینه سربار، روش مناسبی برای کاهش هزینه از طریق استفاده از اتوماسیون برای موثر کردن فرآیندهای مدیریت، تهیه، تولید با مشتری است.

شفاف‌سازی عملکرد کسب و کار: محیط تولید همواره متغیر و محرک امروزه نیاز به پاسخگویی سریع‌تر به تغییرات در بازار نوآوری محصولات و رویدادهای زنجیره تامین دارد. در چنین محیطی، بی‌اطلاعی، یکی از تهدیدهای سازمان‌هاست. مدیران باید چگونگی دستیابی سازمان به اهداف استراتژیک خود را مشخص کنند. کاهش زمان رسیدن به بازار: توسعه و معرفی محصولات و خدمات جدید برای بسیاری از سازمان‌های تولیدی موضوعی حیاتی است. فرآیندهای منظم برای ارائه محصولات جدید می‌تواند به مزیت‌های رقابتی قابل توجهی منجر شود. علاوه بر توسعه محصول جدید، فرآیندها و منابع مشابهی برای پیشبردهای محصول، اصلاحات و تغییرات در سیکل عمر محصول به کار می‌رود.

تامین انتظارات مشتریان: موفق‌ترین سازمان‌های جهان، تنها نیازهای مشتری را برآورده نمی‌کنند بلکه آنها فراتر از حد انتظار مشتری رفته و با هدایت سازمان به سطحی که رسیدن به آن سطح برای دیگر سازمان‌ها مشکل است، در بازار رقابت پیروز می‌شوند. تولیدکنندگان موفق، تمام روابط مشتری را از خدمات محصول تا خدمات ارسال کالا، مدیریت می‌کنند و این امر می‌تواند در تامین انتظارات مشتریان موثر باشد. سنجش و بهبود تمام فرآیندها در سیکل‌های ارائه سفارش و برآورده کردن آنها اجازه خواهد داد که انتظارات مشتریان برآورده شود.

موثر کردن فرآیندهای تامین منابع: امروزه تامین منابع خارجی عملیات تولیدی سازمان‌ها به دلیل توانایی تغییر سریع انعطاف‌پذیری در محصولات، ضروری است و از طریق برخی مزایای اقتصادی یا سایر عوامل سودآوری که مربوط به هزینه‌ها بوده مرتبط است. هدف سازمان‌های بزرگ و کوچک، تبدیل شدن به سازمانی در کلاس جهانی و توانایی رقابت در بازارهای جهانی امروز است. سریع‌ترین راه رسیدن به این هدف برای تولیدکنندگان از طریق مشارکت با سازمان‌هایی است که توانمندی‌های بالایی در مراحل خاصی از فرآیند چون تولید به دست آورده‌اند. با مشارکت تولیدکنندگانی که در کلاس جهانی قرار دارند، می‌توان با سرعت مزایایی را برای سازمان به دست آورد.

مدیریت عملیات و مکان‌های چندگانه و جهانی: جهان در حال کوچک‌تر شدن است و هر کسب‌وکاری به‌صورت مجازی در برخی از اشکال تجارت بین‌المللی صورت می‌گیرد. هر مدیری باید این حقیقت را دریابد که اهداف کسب و کار جهانی را در برنامه‌ها، فرآیندها و استراتژی‌های سازمان مدنظر داشته باشد، محصولات را برای تقاضای بازارهای بین‌المللی طراحی کند، به دنبال تامین‌کنندگان در سایر مناطق جغرافیایی بوده، قوانین و انتظارات ملی، فرآیندها و نیازمندی‌های صادرات و کانال‌های فروش جدیدی ایجاد کرده و عملیات تولیدی را هماهنگ کند. جهانی‌سازی و تجارت الکترونیک، رفتارها و عملکردهای کسب و کار سنتی را تغییر داده است. اگر تولیدکنندگان نتوانند در بازارهای جدید توسعه یابند، ممکن است که سهم بازار آنها با ورود رقبای جدید از بین برود و مشتریان خود را از دست بدهند. در حال حاضر پیوستن کشور ما به روند جهانی شدن تولید و صنعت اجتناب‌ناپذیر است و تنها راهی که برای کشور ما باقی می‌ماند تقویت صنایع خود از دو بعد است: اول بعد کلان اقتصادی و تصمیم‌گیری‌های کلان و دوم بعد خرد و سیاست‌های داخلی صنایع که بعد کلان آن به سیاست‌گذاری‌های دولت و بعد خرد آن به سیاست‌های خود شرکت‌های تولیدی بر می‌گردد. تولید در کلاس جهانی هدفی برای این سیاست‌های داخلی شرکت‌هاست.

امیرعلی رضائی

راه اندازی دو خط جدید پردازش زباله در کارخانه کمپوست شهرداری کرج

رئیس سازمان مدیریت پسماند شهرداری کرج گفت: با راه اندازی خطوط جدید کارخانه کمپوست، ۵۰۰ تن به ظرفیت روزانه پردازش این کارخانه اضافه می شود.

به گزارش پیام آشنا، محمد مسیبی با اشاره به برنامه ریزی برای راه اندازی دو خط جدید کارخانه کمپوست در منطقه حلقه دره اظهار کرد: این دو خط با ظرفیت پردازش روزانه ۵۰۰ تن زباله، نیمه دوم آبان ماه به بهره برداری می‌رسد.

وی ادامه داد: کارخانه کمپوست کرج سال ۹۷ افتتاح شد و بحث اورهال و بازسازی مجدد آن در اوایل سال ۹۸ به پایان رسید.

این مسئول با بیان اینکه هر یک از خطوط جدید کارخانه کمپوست شهرداری امکان دریافت و پردازش روزانه ۲۵۰ تن زباله را دارد، توضیح داد: طبق قرارداد منعقد شده با پیمانکار، بنا شده خط ۳ و ۴ این کارخانه هم طی پنج سال آینده به بهره برداری برسد.

وی گفت: برای بررسی عملکرد خطوط جدید تا کنون ۱۰۰ تن زباله در اختیار این کارخانه قرار داده شده و تا دو هفته دیگر هم ۴۰۰ تن دیگر وارد مدار پردازش می شود.

مسیبی تاکید کرد از خروجی کمپوست این کارخانه می توان برای کودرسانی به فضای سبز شهر استفاده کرد.

تجهیز دوربین زیر گذر مهرویلا به کد ثبت تخلف معاینه فنی

معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری کرج گفت: دوربین زیرگذر مهرویلا به کد ثبت تخلف معاینه فنی مجهز شده و خودروهای فاقد معاینه فنی را جریمه می‌کند.

به گزارش پیام آشنا، محمدرضا احمدی نژاد با اشاره به اعمال جریمه خودروهای فاقد معاینه فنی در کرج به صورت هوشمند، اظهار کرد: در راستای اجرای طرح «کاهش آلایندگی هوا» دوربین پلاک خوان مستقر در زیرگذر آیت الله رفسنجانی «مهرویلا» نیز موفق به اخذ کد جریمه از سوی پلیس راهور شد.

وی با بیان اینکه این دوربین توسط پلیس راهور بررسی و مورد تایید قرار گرفته است، افزود: در راستای اجرای این طرح، خودروهای فاقد معاینه فنی در کرج از طریق دوربین‌های ثبت تخلف و به صورت هوشمند جریمه می‌شوند.

به گفته معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری کرج، دوربین ثبت تخلف خودروهای فاقد معاینه فنی زیرگذر مهرویلا نیز به شبکه ارسال جرائم شهرک آزمایش متصل شده است.

این مسئول با تاکید بر اینکه پلاک خودروهای عبوری از این مسیر از طریق این دوربین بررسی و در صورت نداشتن معاینه فنی به صورت هوشمند جریمه می‌شوند، گفت: طی بازه زمانی یک ماهه گذشته تا کنون ۳۰ هزار تخلف خودروهای فاقد معاینه فنی توسط دوربین‌های سطح شهر به ثبت رسیده است.

احمدی نژاد همچنین گفت: در حال حاضر ۱۲ دوربین در سطح شهر کرج موفق به اخذ کد جریمه از سوی پلیس راهور شده‌اند.

دور کاری چگونه شهرها را تغییر می‌دهد؟

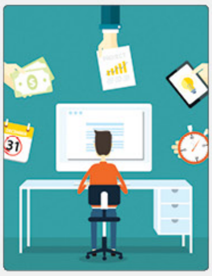

در پنج دهه گذشته، کار از راه دور، به‌عنوان جنبشی مفید برای کارمندان و کارفرمایان مطرح بوده است و می‌تواند باعث کاهش زمان رفت‌وآمد، ترافیک و مصرف انرژی شود. از آن زمان، فناوری و تغییر مربوط به مشاغل دانش‌بنیان، رشد قابل‌توجهی در دورکاری داشتند و همه‌گیری سال ۲۰۲۰ این رشد را تسریع کرده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، دورکاری باعث کاهش نیاز به حمل‌ونقل عمومی و یک دفتر مرکزی خواهد بود که هر دو هزینه قابل‌توجه زیست‌محیطی و اقتصادی دارند. صرفه‌جویی در مصرف انرژی و مساحت محل کار و هزینه نیز از مزایای دیگر کار از راه دور است. بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ و همچنین تغییر جهت اقتصاد مبتنی بر دانش در حوزه تغییرات آب‌وهوایی باعث شده که کار از راه دور، بیش از هر زمان دیگری اهمیت داشته باشد.

تغییر شهرها با دورکاری

اولویت خانوارها بسیار متنوع است و برخی از افراد زندگی در شهر را نه‌تنها به دلیل کار، بلکه به علت طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های خرید، فرهنگی و اوقات فراغت انتخاب می‌کنند. افزایش دورکاری شاید نتواند شهرنشینی و تراکم جمعیت در شهرها را معکوس کند، اما می‌تواند آن را تعدیل کند.

در صورت ادامه روند دورکاری، تاثیرات مهمی در شهرها دیده خواهد شد. برای مثال، مشاغل به هسته اصلی شهرها منتقل می‌شوند، درحالی که ساکنان به حاشیه منتقل می‌شوند. ازدحام ترافیک و زمان سفر کاهش می‌یابد. قیمت املاک و مستغلات نیز با کاهش در مکان‌های اصلی و افزایش در حاشیه کاهش می‌یابد.

دورکاری و تاثیرات آن در برنامه‌ریزی شهری

افزایش شهرنشینی جهانی به علت رشد شهرها و مناطق شهری و اشتغال در شهرها باعث شده تا مشکلات عمده‌ای ازجمله ازدحام، حمل‌ونقل و آلودگی هوا ایجاد شود. دورکاری به‌عنوان عامل موثر در بخش حمل‌ونقل خواهد بود و تاثیر مهمی در افزایش کیفیت هوا و کاهش ازدحام خواهد داشت.

تغییر فناوری روزبه‌روز در حال افزایش است و استفاده از فناوری‌های مدرن، تلفن همراه و اینترنت گسترش‌یافته است. کسب درآمد از راه دور نیز یکی از نکات قابل‌توجه برای افراد است، زیرا مشغله‌های کاری باعث شده تا افراد برای گذراندن وقت با خانواده مشکل داشته باشند و زندگی اجتماعی انسان را با تغییر مواجه کرده است.

پذیرش دورکاری به عوامل اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی زندگی بشر، کمک بسیاری خواهد کرد و مهمترین تاثیر آن در موارد ذیل خواهد بود:

تاثیر دورکاری در سفرها و کاهش ازدحام و ترافیک

شخص با انعطاف‌پذیری نسبت به زمان سفر، می‌تواند سفرهای خود را در روزهای مختلف هفته و در ساعات کم‌مصرف انجام دهد.

دورکاری به کاهش تردد در شهرها کمک می‌کند زیرا برخی از شهرهای قدیمی که مسیرهای جابجایی شلوغ هستند، در ساعات اوج ترافیک صبح و عصر به دلیل ترافیک با مشکلات بسیاری مواجه هستند و اجرای دورکاری به کاهش تولید سفر و کاهش تردد در جاده‌ها منجر خواهد شد.

برنامه‌ریزی شهری

وقتی در برنامه‌ریزی شهری موضوع دورکاری مطرح می‌شود به توسعه حمل‌ونقل، استفاده از زمین و محیط‌زیست کمک می‌کند. تغییر در استفاده از زمین با توجه به سیاست دورکاری انجام می‌شود و بیشتر زمین‌ها به مناطق مسکونی و عمومی و فضای سبز اختصاص داده می‌شوند.

انعطاف‌پذیری

سیاست دورکاری، باعث می‌شود تا زمان را مطابق برنامه خود، مدیریت کنید و به اعضاء خانواده بیشتر رسیدگی کنید، از فرزندان مراقبت و در کارهای خانه مشارکت داشته باشید. افراد در انجام دورکاری، احساس آزادی بیشتری دارند و کار را به روشی بهتر انجام می‌دهند و انعطاف‌پذیر هستند. عدم نظارت مستقیم ممکن است سطح مسئولیت افراد را به دلیل افزایش استقلال و کنترل خود افزایش دهد.

پس‌انداز بیشتر

دورکاری باعث کاهش هزینه حمل‌ونقل، پارکینگ و سایر هزینه‌ها می‌شود، بنابراین، می‌توانیم از این طریق، پول بیشتری پس‌انداز کنیم. این پس‌انداز با اجرای این سیاست (دورکاری) می‌تواند هزینه‌های سوخت، برق، اجاره ساختمان را نیز ذخیره کند و سودآور خواهد بود.

افراد معلول

دورکاری برای افراد معلول، زنان باردار و گروه کم‌درآمد که روزانه برای رفتن به محل کار، با مشکلات بسیاری مواجه هستند، منجر به درآمدزایی بیشتر خواهد شد، همچنین عامل موثر در کاهش هزینه‌هایی مانند افزایش هزینه خودرو و هزینه سوخت خواهد بود.

محیط‌زیست

دورکاری، در برخی از کلان‌شهرها که امروز به دلیل سطوح بالای آلودگی، طرح زوج و فرد را اجرا می‌کنند، کمک زیادی خواهد کرد. با کاهش تردد در جاده‌های شهری، سطوح آلودگی نیز کاهش می‌یابد.

تغییرات کاربری زمین در آینده

برنامه‌ریزی کاربری زمین برای دورکاری، موضوعی جدید است که در آن، تغییرات کاربری زمین در آینده خواهد بود، بنابراین روند برنامه‌ریزی در قالب طرح جامع در آینده تغییر می‌کند. دورکاری باعث تغییر کاربری اراضی در مناطق شهری خواهد شد، بیشترین مناطق به مناطق مسکونی اختصاص پیدا خواهند کرد و دستورالعمل‌ها مطابق با این سیاست‌ها تغییر خواهد کرد.

تاثیر طراحی جامعه و ویژگی‌های اجتماعی جمعیتی بر کار از راه دور

میزان ترافیک در دهه‌های اخیر در بسیاری از کشورها افزایش‌یافته است و افزایش ازدحام و انتشار کربن به‌طور قابل‌توجهی بر تغییرات آب‌وهوایی تاثیر دارد. برای به حداقل رساندن این اثرات سوء، استفاده از روش‌های سفر پایدارتر مانند حمل‌ونقل عمومی، پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری، استفاده از اتومبیل و استفاده از اتومبیل شخصی به‌طور گسترده‌ای گسترش خواهد یافت. الگوهای مختلف خیابان، اندازه جغرافیایی، کاربری زمین، حمل‌ونقل سریع و انواع جاده‌ها، تاثیر بسزایی در دورکاری یا کار در خانه دارند و باید در هنگام طراحی جامعه‌های جدید در نظر گرفته شوند.

پیامدهای دورکاری برای بازار املاک و مستغلات مسکونی

دورکاری، تحرکات شهری و تصمیمات مسکونی را تغییر می‌دهد. فراتر از پیامدهای کوتاه‌مدت تحرک شهری، اگر این تغییرات در عادات کاری ادغام شوند، می‌توانند تعداد قابل‌توجهی از افرادی که در حال حاضر در شهرهای بزرگ زندگی می‌کنند به تجدیدنظر در مورد محل زندگی خود سوق دهد. طراحی محله و تامین زیرساخت‌ها ممکن است بر تصمیم ساکنان برای رفت‌وآمد به محل کار یا دورکاری تاثیر داشته باشند.

ازآنجاکه بسیاری از افراد تصمیم می‌گیرند که محل مسکونی آنان نزدیک به محل کارشان باشد تا زمان و هزینه برای رفت‌وآمد را به حداقل برسانند و اگر نیاز به مراجعه حضوری به محل کار، چند روز در هفته باشد، تصمیم‌گیری درباره محل اقامت به میزان قابل‌توجهی تغییر خواهد کرد. برای مثال، افراد تمایل به خرید خانه‌های بزرگ‌تر دارند تا بتوانند کار و زندگی را مدیریت کنند.

در زمان شیوع بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ تمایل افراد به خرید خانه مستقل، بیشتر از زندگی در آپارتمان‌هاست. بنابراین اگر کار از راه دور، روندی عادی شود، تامین مسکن باید از نظر مکان و نوع آن، با تنظیمات جدید سازگار شود. همچنین برنامه‌ریزی شهری برای تامین این تقاضای افزایش‌یافته املاک مسکونی و خدمات عمومی مرتبط با مدارس، بیمارستان و غیره و همچنین زیرساخت‌های حمل‌ونقل مورد بازبینی قرار گیرد.

محدودیت‌های دورکاری

کار از راه دور باوجود مزایای فراوان، محدودیت‌هایی نیز دارد و افراد با مواردی مانند انزوای اجتماعی و شغلی، عدم جدایی بین کار خانه، محل کار و اختلافات شغلی و خانوادگی مواجه خواهند شد. شاید دورکاری باعث صرفه‌جویی در انرژی‌های مصرفی در حمل‌ونقل شود، اما ممکن است انرژی‌های مورداستفاده در خانه مانند روشنایی و تهویه افزایش یابد و استفاده از لامپ‌های کم‌مصرف می‌تواند تا حدودی هزینه برق را کاهش داده و انرژی را ذخیره کرد.

خودتحریمی در بودجه پایتخت

مدیریت شهری پایتخت در نیمه اول ۹۹ به یک نوع خودتحریمی در کسب منابع و درآمدهای مطلوب و پایدار دچار شده است. این در حالی است که ۱۲ فاکتور بودجه‌ای برای شهرداری که در شش ماه ابتدایی امسال تصمیمی برای درآمدزایی از محل آنها وجود نداشته، می‌تواند پنجره‌ای ۳ هزار میلیارد تومانی برای تامین هزینه‌های توسعه مطلوب شهر را پیش روی مدیران شهری پایتخت قرار دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، چکاپ بودجه‌ای پایتخت در شش ماه ابتدایی سال جاری نشان می‌دهد: از مجموع منابع و درآمدهای مصوب برای سال جاری، رقمی معادل ۱۵ هزار و ۲۸۷ میلیارد تومان تا پایان شهریورماه به خزانه شهرداری تهران واریز می‌شد، اما جزئیات کارنامه عملکرد بودجه‌ای شهرداری بیانگر کسب ۶۲ درصد از این منابع و درآمدها معادل ۹ هزار و ۴۷۷ میلیارد تومان است. جالب آنکه نیمی از منابع و درآمدهای حاصل شده در نیمه اول امسال از محل انواع عوارض ساختمانی بوده است. به این معنا که شهرداری با اتصال به درآمدهای حاصل از عوارض بر پروانه‌های ساختمانی (عمدتا از دو محل فروش تراکم در حد مجاز و تغییر کاربری) توانسته در حدود ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان درآمدزایی کند. این در حالی است که کارنامه عملکرد شهرداری در نیمه اول نشان می‌دهد عزم جدی از سوی مدیریت شهری برای کسب درآمد از ۱۲ فاکتور مهم درآمدی وجود نداشته است. به‌طوری که شهرداری از ابتدای سال جاری تا پایان شهریورماه دست کم از ۱۲ فاکتور منابع و درآمدی با ریالی وصول نکرده با آنکه میزان تحقق درآمد ریالی از آنها در کمترین سطح ممکن بوده است.

عوارض اسناد رسمی، جرایم رانندگی، جرایم حاصل از اجرای طرح تاحیه کاهش آلودگی، سهمیه از عوارض (موضوع تبصره یک ماده ۶) تبصره ۲ ماده ۴۱ قانون مالیات ارزش افزوده، حق بهره‌برداری از پیاده‌روها، درآمد حاصل از مشاغل سیار و بی‌کانون، درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی، درآمد حاصل از پارکینگ‌ها و پارکومترها، عوارض حفظ و گسترش فضای سبز شهر تهران (ریال پیش‌بینی شده برای این ردیف بودجه‌ای ذکر نشده است)، درآمد حاصل از سود سهام سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه، وصول مطالبات و عوارض توسازی از جمله ردیف‌های بودجه‌ای که در زمان بررسی و تصویب بودجه، دست کم رقمی معادل ۲ هزار و ۱۶۳ میلیارد تومان کسب درآمد و منابع برای شهر تهران در سال ۹۹ از محل آنها پیش‌بینی و مصوب شده اما آن‌طور که گزارش عملکرد شش ماه نخست سال جاری نشان می‌دهد تا پایان شهریورماه «صفر ریال» از محل این فاکتورها به خزانه شهرداری واریز شده است. برخلاف آنکه تکیه اصلی درآمدزایی مدیریت شهری در بازه زمانی موردبررسی بر کسب درآمد از ردیف‌های ناپایدار و نامطلوب بوده، منابع و درآمدهای دست نخورده از سوی مدیران شهری، از جمله مطلوب‌ترین و پایدارترین ردیف‌های بودجه‌ای محسوب می‌شود که بخشی از آنها فقط نیازمند پیگیری برای واریز به خزانه شهرداری و برخی دیگر نیازمند تدوین و اجرایی کردن طرح برای اخذ عوارض پایدار شهری دارد. اگرچه برخی از مدیران شهری کسب درآمد از این ردیف‌های بودجه‌ای را در سال جاری غیرممکن می‌دانند، اما برخی از کارشناسان شهری معتقدند برخلاف ظاهر دشوار درآمدزایی از این منابع، در صورت وجود عزم جدی در میان مدیریت شهری، یک پنجره جدید و در عین حال مطلوب درآمدی برای تامین هزینه‌های پایتخت پیش روی مدیران شهر باز می‌شود به ویژه آنکه بخش عمده این فاکتورهای درآمدی مربوط به اخذ عوارض از محل‌هایی است که هزینه‌های زیادی را بر شهر وارد و در نتیجه سطح کیفی زندگی در تهران را کاهش می‌دهد. اخذ «عوارض حفظ و گسترش فضای سبز شهر تهران»، «عوارض توسازی» یا «حق بهره‌برداری از پیاده‌روها» از جمله ردیف‌های بودجه‌ای است که عاملان آنها به واسطه استفاده از فضای شهری، عارضه‌ای را به شهر وارد می‌کنند. در نتیجه اخذ عوارض از عاملان آنها و هزینه کرد درآمد حاصل از آنها در راستای توسعه مطلوب شهر می‌تواند تا حدودی کیفیت از دست رفته زندگی شهروندان را به واسطه چنین عوارضی کاهش دهد به ویژه آنکه وضعیت هزینه‌کرد درآمدهای به دست آمده در نیمه نخست امسال نیز حاکی از آن است که منابع و درآمد حاصل شده، فقط توانسته کفاف هزینه‌های جاری و نگهداشت شهر را دهد و در مقابل عقب‌ماندگی زیادی در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای شهر به وجود آورد.

جزئیات کارنامه عملکرد دو فصل ابتدایی ۹۹ بیانگر آن است که در مقابل وصول ۶۲ درصد منابع و درآمدهای مصوب شده برای شهرداری، تحقق هزینه سرمایه‌ای (بخشی از بودجه که باید صرف اجرای پروژه‌های توسعه‌ای شهر می‌شد) به شدت دچار عقب‌ماندگی است. به‌طوری که از مجموع ۱۳ هزار و ۲۱۳ میلیارد تومان هزینه ابلاغی در حوزه سرمایه‌ای فقط ۳/۲ درصد محقق شده است. به این ترتیب مدیریت شهری حدود ۹۷ درصد از آنچه مطابق با بودجه باید در نیمه نخست امسال صرف توسعه مطلوب شهر می‌کرد را هزینه نکرده است. اگرچه ممکن است در ظاهر این تصور وجود داشته باشد که به دلیل شرایط خاص اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا و همچنین رکود فعالیت‌های اقتصادی، مدیریت شهری به قحطی پول برای اجرای پروژه‌های مهم دچار شده، اما در واقع به نظر می‌رسد شهرداری با خودتحریمی از یکسری از منابع و درآمدهای پایدار، دست کم حدود ۳ هزار میلیارد تومان از درآمدها و منابع خود را از دست داده است.

افزایش تاب‌آوری شهر برای کاهش اثر آلودگی، احداث و توسعه خطوط حمل و نقل ریلی، نوسازی و بهسازی ناوگان حمل و نقل عمومی، احداث پارکینگ طبقاتی نیایش، احداث پارکینگ عمومی در بافت فرسوده، احداث و توسعه پارکینگ، تملک املاک جهت کاربری حمل و نقل، اجرای طرح کاهش پسماند (کاپ) از جمله ردیف‌های هزینه‌ای است که طبق گزارش عملکرد ارائه مدیریت شهری نتوانسته در نیمه اول امسال بودجه‌ای را به آنها اختصاص دهد. کارشناسان شهری معتقدند در صورتی که شهرداری مطابق با وعده‌های داده شده بتواند در نیمه دوم سال جاری تمرکز و عزم جدی خود را بر پیگیری و وصول درآمدها و منابع از دست رفته خود بگذارد می‌تواند دست کم بخشی از بودجه اجرای پروژه‌های توسعه‌ای شهر را که در نیمه اول به آنها توجه نکرده تامین کند.

گردشگری

پایان سقوط گردشگری در جهان؟

همه‌گیری ویروس کرونا در جهان سهمگین‌ترین ضربه را به بازار گردشگری وارد کرده و ادامه روند محدودیت‌های سفر بر تمام مناطق جهان تاثیر گذاشته و گردشگری بین‌المللی را طی ۸ ماه نخست ۲۰۲۰ به کاهش ۷۰ درصدی در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۱۹ رسانده است. آمارهای سه ماهه ژوئن تا آگوست نشان می‌دهد که نبض توریسم در جهان از مرز توقف کامل بازگشته و این در حالی است که بازار گردشگری که در سه ماهه دوم ۲۰۲۰ به اوج افت خود و نزدیک به توقف کامل رسیده بود، اکنون به پایان سقوط گردشگری نزدیک شده و از میزان افت آن کاسته شده است. اگرچه با شروع فصل سرما جهش انتشار ویروس در جهان منجر به بازگشت مجدد محدودیت‌ها در بسیاری از کشورها شده است و در صورت ادامه این شرایط بازار توریسم مجددا به مرز توقف کامل خواهد رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، براساس برآوردهای سازمان جهانی گردشگری سقوط بازار گردشگری متوقف شده و بعد از رکود بی‌سابقه در ماه‌های آوریل و مه (فروردین و اردیبهشت) که با کاهش ۹۷ درصدی مواجه شده بود پس از بازگشایی تدریجی مرزها از ماه ژوئن (خرداد) و پذیرش گردشگران خارجی از ابتدای ماه ژوئیه (تیر) در برخی از کشورها به‌ویژه در کشورهای اتحادیه اروپا و کشورهای منطقه کارائیب روند سقوط بازار گردشگری متوقف شد به‌گونه‌ای که در ماه ژوئیه این روند کاهشی ۸۱ درصد و در ماه آگوست (مرداد) ۷۹ درصد بوده است. بازگشایی مرزها و پذیرش مسافران در اروپای غربی و اروپای جنوبی و مدیترانه‌ای بیش از سایر نواحی جهان مسیر بهبودی خود را آغاز کرد و توانست میزان کاهش خود را به منفی ۶۲ و ۶۴ درصد برساند و این در حالی است که این رقم در ماه ژوئن منفی ۸۹ و ۷۲ درصد بوده است. کشورهای آندورا، کرواسی، ایتالیا، لیختن‌اشتاین، هلند و اتریش از جمله کشورهایی هستند که توانستند با ورود گردشگران خارجی از میزان افت خود بکاهند. این روند توقف سقوط مدیون درهای باز برخی از کشورها به‌منظور جذب گردشگران برای سفرهای تابستانی بوده است. به گزارش «دنیای اقتصاد» به‌رغم ایجاد شرایط سفر برای گردشگران در بسیاری از کشورها، از سفرهای بین‌المللی استقبال چندانی نشد و مردم در سراسر جهان به‌دلیل ترس از ابتلا به بیماری کووید-۱۹ و برای رعایت بهداشت و ایمنی سفرهای کوتاه و داخلی را ترجیح داده‌اند. محدودیت‌های سفر که در مقابله با بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ ایجاد شده همچنان تاثیرات منفی گسترده‌ای بر گردشگری بین‌المللی گذاشته است و آخرین آمارهای سازمان جهانی گردشگری نشان‌دهنده کاهش ۷۰ درصدی ورود گردشگران بین‌المللی در ۸ ماه اول ۲۰۲۰ است. کاهش سفرهای بین‌المللی تا پایان آگوست نشان‌دهنده کاهش ۷۰۰ میلیونی گردشگران ورودی در مقایسه با مدت مشابه خود در سال ۲۰۱۹ است که این امر به‌معنای از دست دادن ۷۳۰ میلیارد دلار درآمد صادراتی از گردشگری بین‌المللی و بیش از ۸ برابر خسارت ناشی از بحران اقتصادی و مالی جهان در سال ۲۰۰۹ است. این کاهش بی‌سابقه عواقب اجتماعی و اقتصادی چشمگیری داشته و میلیون‌ها شغل و مشاغل را در معرض خطر قرار داده است و اکنون جهان برای نجات بازار گردشگری از این بحران بی‌سابقه نیاز فوری به شروع ایمن گردشگری با روش‌های به‌موقع و هماهنگ دارد. در سه ماه نخست سال ۲۰۲۰ که همزمان با آغاز شدت همه‌گیری در جهان بوده بخش گردشگری بین‌المللی با کاهش ۲۲ درصدی همراه بوده و این رقم برای سه ماهه دوم به منفی ۹۵ درصد رسید که بازار گردشگری را در نیمه ۲۰۲۰ با کاهش ۶۵ درصدی مواجه کرد. این کاهش چشمگیر نتیجه محدودیت‌های گسترده سفر و بستن مرزها تقریبا در همه مقاصد جهانی از نیمه دوم مارس و ماه‌های آوریل و مه در جهت اقدام برای مهار گسترش ویروس کرونا بوده است. جهان که در سه ماهه نخست ۲۰۲۰ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۹ با کاهش ۶۷ میلیونی ورود گردشگران و افت ۸۰ میلیارد دلاری در درآمد مواجه شده بود در نیمه سال ۲۰۲۰ این رقم در تعداد ورودی گردشگران به منفی ۴۴۰ میلیون نفر و خسارت ۴۶۰ میلیارد دلاری رسیده است. بررسی‌های «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد: تمام مناطق جهان در ۸ ماه نخست سال با کاهش چشمگیری در میزان ورود گردشگران مواجه شده‌اند و منطقه آسیا و اقیانوسیه با کاهش ۷۹ درصدی متحمل بیشترین آسیب ناشی از بحران کرونا شده است. به مناطق دیگر در مقایسه با آسیا و اقیانوسیه آسیب کمتری وارد شده است. در آفریقا و خاورمیانه این رقم کاهش ۶۹ درصدی را نشان می‌دهد. پس از آن اروپا با ۶۸ درصد کاهش و قاره‌های آمریکا کاهش ۶۵ درصدی داشته است. پس از بازگشایی مرزهای بین‌المللی، اروپا در ماه ژوئیه و آگوست کاهش نسبتا کمتری داشته است. اما روند بهبودی بازگشت سفرها کوتاه‌مدت بوده و با افزایش شیوع کووید-۱۹ و میزان سرایت آن محدودیت‌های سفر مجددا بر کشورها حکمفرما شد. در سوی دیگر این طیف، آسیا و اقیانوسیه با منفی ۹۶ درصد بیشترین کاهش را در هر دو ماه به ثبت رسانده‌اند که این امر ناشی از بسته شدن مرزهای چین، ژاپن و سایر مقاصد اصلی منطقه است. تقاضا برای سفر به‌دلیل ترس از سفر و افزایش شیوع بیماری همه‌گیری به‌شدت کاهش داشته است.

به‌گونه‌ای که براساس آخرین بررسی‌های سازمان جهانی گردشگری پیش‌بینی می‌شود بازار گردشگری تا پایان سال ۲۰۲۰ کاهش نزدیک به ۷۰ درصدی داشته باشد که این امر تحقق سناریوی دوم را که ابتدای سال ۲۰۲۰ عنوان شد، نشان می‌دهد.

بررسی‌های کارشناسان سازمان جهانی گردشگری نشان می‌دهد بازیابی و بهبود گردشگری بین‌المللی در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۱ محقق خواهد شد، با این حال حدود ۲۰ درصد از کارشناسان بازگشت این بازار را در سال ۲۰۲۲ پیش‌بینی می‌کنند. کارشناسان تعویق در بهبود گردشگری بین‌المللی را به‌دلیل کندبودن روند مهار ویروس و ترس و عدم اطمینان مصرف‌کنندگان این بازار می‌دانند. همچنین ناهماهنگی کشورها در روند مهار و محدودیت‌ها و وخیم شدن شرایط اقتصادی از مهم‌ترین موانع بر سر راه بهبودی بازار گردشگری بین‌المللی است.

شیوع کووید-۱۹ در سراسر جهان، منجر به بن‌بست کشاندن جهان شده و گردشگری در مقایسه با سایر بخش‌های مهم اقتصادی متحمل بیشترین آسیب شده است. تنها راه نجات این بازار و رهایی از نااطمینانی بیشتر، ارائه اطلاعات به‌روزرسانی شده و قابل اعتماد است که بیش از هر زمان دیگری برای گردشگران و بخش توریسم مهم است. همچنین همکاری با سازمان بهداشت جهانی به‌عنوان نهاد اصلی سازمان ملل برای مدیریت بحران کرونا و اجرای پروتکل‌های بهداشتی مطرح شده از این سازمان، می‌توان رکود در سفرهای غیرضروری و تجارت بین‌المللی را به حداقل رساند که این امر با همبستگی تمامی کشورهای آسیب‌دیده، تاکید بر انعطاف‌پذیری گردشگری و آمادگی برای حمایت از روند بهبودی این بازار تحقق می‌یابد.